

BİR ARCUS AORTA VARYASYONU

Dr. Semih DİYARBAKIRLI*, Dr. Atif AYDINLIOĞLU*, Dr. Papatya KELEŞ*

*Atatürk Ü. T. F. Anatomi ABD,

ÖZET

45 yaşında erkek kadavrada yapılan disseksiyonda, arteria carotis communis sinistranın truncus brachiocephalicus ile birlikte, ayrıca arteria vertebralis sinistra ile arteria subclavia sinistranın truncus şeklinde arcus aortadan çıktığı tesbit edildi. Bu varyasyon literatür bulguları ile karşılaştırıldı.

Anahtar Kelimeler: Arcus aortae, Arteria carotis communis sinistra, Arteria vertebralis sinistra.

SUMMARY

A Variation of Aortic Arch

During the dissection performed on a cadaver of a 45 years old man, it was observed that the left vertebral artery arise from the aortic arch shared with the left subclavian artery and truncus brachiocephalicus (with regularly branches) arise from the aortic arch with the left carotid artery. This variation was compared with findings of literature.

Key Words: Aortic arch, Left common carotid artery, Left vertebral artery.

GİRİŞ

Arcus aortae'nin konveks olan yüzünden truncus brachiocephalicus, arteria carotis communis sinistra ve arteria subclavia sinistra damarları çıkar (1). Arcus aortae'dan çıkan dallar arasında varyasyonlara rastlanılır. Arteria carotis communis sinistra'nın % 27 oranında truncus brachiocephalicus'dan çıktığı gösterilmiştir (2,3). Ayrıca varyasyonlar arasında, arteria vertebralis'in arteria carotis communis sinistra ve arteria subclavia sinistra arasından, arcus aortae'dan direkt olarak çıktığı da tesbit edilmiştir (4, 5, 6, 7). Yine nadir olarak arcus aortae varyasyonları arasında, retrooesophageal sağ arteria subclavia görülmektedir (3, 8).

VAKA TAKDİMİ

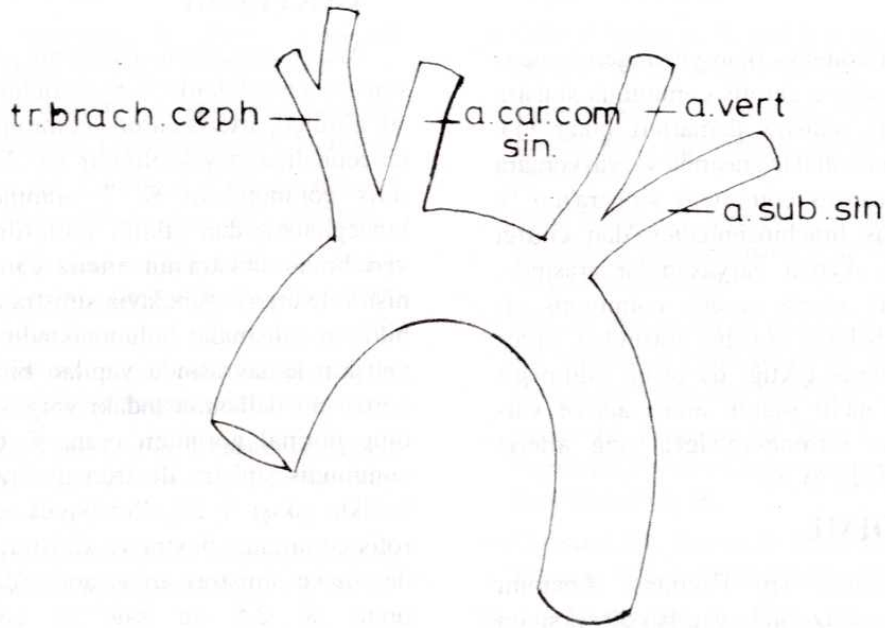
Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi ABD'da erkek kadavra üzerinde yapılan disseksiyon esnasında, arcus aortae'dan direkt olarak iki adet dal çıktığı tesbit edildi. Arteria carotis communis sinistra ile truncus brachiocephalicus'un bir dal halinde, ayrıca arteria subclavia sinistra ve arteria vertebralis'in bir truncus şeklinde arcus aortae'dan ayrıldığı görüldü (Resim-1, Şekil-1). Bu varyasyonun dışında truncus brachiocephalicus ve arteria subclavia sinistra'nın dallanmaları normaldi.

TARTIŞMA

Arcus aortae'nin dallarının çıkış yerleri arasındaki mesafelerde varyasyonlar göze çarpar. En sık görülen, arteria carotis communis'in truncus brachiocephalicus'a yakınlığıdır (% 27) (1). Arteria carotis communis'in % 7 oranında truncus brachiocephalicus'dan çıktığı gösterilmiştir (2). Arteria vertebralis sinistra'nın arteria carotis communis sinistra ile arteria subclavia sinistra arasından çıktığını bildiren çalışmalar bulunmaktadır (2, 3, 5, 7). 1000 yetişkin kadavrasında yapılan bir çalışmada, arcus aortae'nin dallanmasındaki varyasyonlar incelenmiş olup normal görünüm oranı % 65, arteria carotis communis sinistra ile truncus brachiocephalicus'un birlikte çıkışı % 27, dört büyük arterin (Arteria carotis communis dextra ve sinistra, Arteria subclavia dextra ve sinistra) arcus aortae'dan ayrı ayrı çıkış oranı % 2.5 ve sağ ve sol truncus brachiocephalicusların, arcus aortae'dan simetrik bir şekilde ayrılma oranı da % 1.2 dir (3). Çalışmamız Anson'un 1000 kadavralık serisindeki Tip XI e uymakta idi. Bu tipde arteria vertebralis sinistra, arcus aortae'dan arteria subclavia sinistra ile ve yine truncus brachiocephalicus, sol arteria carotis communis ile arcus aortae'dan birlikte çıkmaktadır (Şekil-1). Anson çalışmasında bu varyasyonu % 0.2 oranında bulmuştur. Ayrıca kadavra üzerinde yapılan çalışmalarda, arteria vertebralis sinistra'nın direkt olarak aortae'dan çıktığı tesbit edilmiştir (4,5,6,7).

Resim 1

Şekil 1

KAYNAKLAR

1. William PL, Warwick R. Gray's Anatomy. 37 th. ed. Longman, London, 1989: 732-5.
2. Wright NL. Dissection study and mensuration of the human aortic arch. J Anat. 1969; 104: 377-85.
3. Anson & Mc Vay. Surgical Anatomy. Sixth ed Vol. 1 W B Saunders Co. 1984; 427.
4. Yener N, Yener A. Arcus aortadan çıkan arteria vertebralis sinistra. Hacettepe Tıp Dergisi, 1987; 1:69-73.
5. Sancak B, Sel A. Arcus aorta'dan çıkan arteria vertebralis. Hacettepe Tıp Cerrahi Bülteni, 1975; 8: 61-67.
6. İlgi S ve Arkadaşları. Arcus aorta dallarındaki varyasyonlar. Hacettepe Tıp Dergisi, 1991; 3-4: 213-7.
7. Schwarzacher SW, Kramer EB. Complex anomalies of the human aortic arch system. Anat Rec, 1989; 225: 246-50.
8. İlgi S ve Arkadaşları. Retrooesophageal sağ arteria subclavia. Hacettepe Tıp Dergisi, 1988; 1:53-6.